

Міністерство освіти та науки України
Центральна спілка споживчих товариств України
Полтавська обласна державна адміністрація
Полтавський університет споживчої кооперації України

ГОСПОДАРСЬКИЙ МЕХАНІЗМ: сутність, структура, подальше вдосконалення на сучасному етапі

**Матеріали міжнародної
науково-практичної конференції**

18-19 квітня 2008 року

**ПОЛТАВА
РВВ ПУСКУ
2008**

Згідно с системним підходом регіональний фінансовий механізм розглянуто як сукупність економічних явищ та процесів, що певним чином пов'язані між собою і утворюють єдине ціле, доцільним вважається виділення трьох аспектів системного підходу: функціонального, елементного та організаційного.

Функціональною підсистемою місцевої фінансової системи як об'єкта регіональної фінансової політики визначимо регіональну бюджетну та регіональну податкову політику. Елементами регіонального фінансового механізму, відповідно елементного аспекту системного підходу, визначимо бюджетне та податкове регулювання фінансовими ресурсами. Організаційними підсистемами виділимо органи державної влади та місцевого самоврядування.

Інструментальному підходу властиве розуміння регіонального фінансового механізму як сукупності форм і методів управління та регулювання місцевими фінансами для забезпечення регіональної фінансової політики.

Отже, регіональний фінансовий механізм ми визначаємо як сукупність економіко-організаційних, нормативно-правових форм та методів управління фінансовою діяльністю держави в процесі формування, розподілу та використання грошових ресурсів для задоволення потреб регіонів.

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ КООРДИНАЦІЇ АКЦІОНЕРНИХ ВІДНОСИН

В.О. Шаповалов, асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Основні труднощі, що постали перед вітчизняними акціонерними підприємствами на даний час, стосуються підвищення інвестиційної привабливості товариств, захисту прав інвесторів, розвитку ринку акцій тощо. Для того, щоб вирішити ці питання, потрібна взаємодія усіх суб'єктів акціонерних відносин – починаючи від акціонерів та закінчуючи державою.

Такий підхід ґрунтується на вивченні акціонерного сектору як цілісної, певним чином організованої системи взаємопов'язаних елементів, що створюють в такому єднанні нову якість. Вивчення структури системи і тенденцій її розвитку дозволяє оцінити не лише поточний стан, а й визначити дії, які стимулюють її функціонування та нейтралізують вплив негативних факторів.

Як відомо, будь-яка економічна система розвивається та функціонує під впливом певних механізмів регулюючого характеру. В економічній науці сукупність таких інструментів дістала назви господарського механізму, який приводить у відповідність продуктивні

сили та виробничі відносини. Він є досить важливою складовою сучасної змішаної економіки і роль його зводиться до узгодження та упорядкування всіх елементів системи в процесі їх взаємодії для забезпечення її ефективного функціонування.

Розглядаючи дію координуючого механізму через призму акціонерних відносин, можна сказати, що він має певні особливості в цій сфері економічних відносин. Акціонерний сектор, який являється субординованою системою, розвивається та функціонує саме під впливом такого механізму, що, поряд із загальними рисами, має свої специфічні особливості.

Пропонуємо при розробці та характеристиці механізму координуючого та регулюючого характеру використовувати поняття «*економічний механізм координації акціонерних відносин*» (ЕМКАВ).

На нашу думку, ЕМКАВ представляє собою сукупність інструментів, засобів, методів та принципів, за допомогою яких здійснюється координація розвитку акціонерних відносин з метою забезпечення ефективного функціонування акціонерного капіталу та економічної реалізації акціонерної власності.

Вивчення ЕМКАВ дає можливість визначити рівень впорядкованості елементів системи акціонерних відносин, підвищити їх динамічність і еластичність, скоординувати їх розвиток з урахуванням об'єктивних економічних законів. Тому удосконалення економічного механізму діяльності акціонерних товариств є базою для розвитку корпоративних відносин у прогресивному напрямі та сприятиме підвищенню ефективності функціонування акціонерного капіталу.

Факторами, що визначають національну модель ЕМКАВ певної країни, є: склад акціонерів, їх основні групи; розподіл управлінських функцій між учасниками корпоративних відносин; правові норми, що регулюють акціонерні відносини з боку держави; норми, прийняті власне акціонерами; практика та традиції акціонерного управління. Дія цих факторів, їх значення та співвідношення в кожній країні проявляються з певними особливостями, що дає підстави визначати різні моделі ЕМКАВ.

Тому для нормального та ефективного розвитку вітчизняного акціонерного сектору потрібно створити, подібну до західних, власну модель ЕМКАВ з урахуванням національних особливостей. Його формування повинно ґрунтуватися на використанні принципів цілісності та узгодженості, що припускає взаємозв'язок елементів, які стимулюють зовнішній та внутрішній вплив. Крім того, іншими вимогами до формування ЕМКАВ має бути інтегрованість усіх елементів, їх ієрархічність, гнучкість, що дозволяє адекватно реагувати на різні ситуації ринкового середовища.